

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ**

Πρωτ. 707

Άριθμ.

Διεκπ. 438/28-5-2014

Κυριακή Ἀγίων Πατέρων, 1 Ἰουνίου 2014

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 99^Η

Πρὸς τοὺς εὐλαβεῖς ἐφημερίους
καὶ τὸν εὐσεβῆ λαὸ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀγαπητοὶ πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Τέλειωσε γιὰ φέτος ἡ ἀναστάσιμη περίοδος, καὶ ζοῦμε πλέον μὲ τὴν προσδοκία τῆς Πεντηκοστῆς. Ἡ ψυχὴ μας παλινδρομεῖ ἀνάμεσα στὴ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καὶ στὴν ἐλπίδα τῆς χάριτος τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν». Εὐχομαί σε ὅλους πλούσια τὴν εὐλογία τοῦ Παρακλήτου.

Ἦδη παρῆλθε καὶ ἡ ἐκκρεμότητα τῶν ἐκλογῶν τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, καὶ ὅπως πάντα τὴν ἔνταση τῶν μεταξύ μας διαιρέσεων τὴν διαδέχεται τώρα ἡ πρόκληση τῆς ἐνότητας καὶ κοινῆς προσπάθειας, ὥστε ὅλοι μαζί νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴν ἐπίθεση τῆς δυσβάσταχτης πλέον καθημερινότητας. Εἶναι τόσο δύσκολα τὰ προβλήματά μας, ποὺ ἴσως αὐτοὶ ποὺ ἔχασαν στὶς ἐκλογές θὰ πρέπει νὰ νοιώθουν περισσότερο ἀνακουφισμένοι ἀπὸ ὅσους κέρδισαν. Ἐμεῖς εὐχόμεστε καλὴ δύναμη καὶ ἐπιτυχία στὴν ἀποστολή τους.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ ἐκλεγμένοι ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν κοινωνιῶν μὲ ἀνανεωμένο τὸν ἐνθουσιασμό τους θὰ κάνουν ὅ,τι καλύτερο μποροῦν ὅλοι μαζί γιὰ νὰ ἀνακουφίσουν τὸν τσακισμένο ἀπὸ τὴν γενικευμένη κρίση λαὸ μας. Κι ἐμεῖς ὡς Ἐκκλησία, στὸ μέτρο ποὺ μᾶς ἀναλογεῖ καὶ στὸν βαθμὸ ποὺ θὰ μᾶς ζητηθεῖ, θὰ στηρίζουμε κάθε καλὴ προσπάθεια μὲ ὅλες μας τὶς δυνάμεις. Ἡ συνεργασία ὅλων μας εἶναι κυρίως σήμερα καὶ ἀναγκαία καὶ τεράστια σὲ δύναμη.

Ἡ περασμένη ὅμως Κυριακὴ σφραγίσθηκε καὶ ἀπὸ ἓνα ἄλλο σημαντικό γεγονός ἐκκλησιαστικοῦ χαρακτῆρος: τὴ συνάντηση τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου μας κ. Βαρθολομαίου μὲ τὸν Πάπα Ρώμης κ. Φραγκίσκο στὰ Ἱεροσόλυμα, μπροστὰ στὸν Πανάγιό Τάφο, 50 χρόνια μετὰ τὴν ἄρση τῶν ἀναθεμάτων.

Τὰ ΜΜΕ πρόβαλαν τὸ γεγονός καὶ μίλησαν γιὰ ἀγάπη, συμφιλίωση, συγχωρητικότητα, ἀμοιβαία κατανόηση καὶ πρόοδο στὶς σχέσεις τῶν ἐκκλησιῶν. Κάποιες ἄλλες φωνές ἔκαναν λόγο γιὰ προδοσία τῆς πίστεως, συμβιβασμὸ καὶ ὑποταγὴ σὲ ὑποδείξεις τῆς νέας ἐποχῆς καὶ τοῦ παγκόσμιου συγκρητισμοῦ.

Ἐπειδὴ πιθανὸν ὅλα αὐτὰ νὰ ἐκφράζουν τὸ καθένα ξεχωριστὰ μέρος τῆς ἀλήθειας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μόνονα τους νὰ σκεπάζουν τὸ μυστικὸ τῆς ἡ καὶ νὰ ὀδηγοῦν τὸν λογισμό μας καὶ τὸ αἶσθημα τῆς πίστεως σὲ λάθος κατευθύνσεις, θεώρησα ὅτι ἔπρεπε

να ἐπικοινωνήσω μαζί σας με τὴν πνευματικὴ εὐθύνη μου ὡς ἐπισκόπου τῆς περιοχῆς μας.

Ποιὸς θὰ μπορούσε νὰ ἰσχυριστεῖ ὅτι ἡ ἀγάπη, ἡ συγχώρηση καὶ ἡ συμφιλίωση εἶναι ἔννοιες ποὺ ἀντιβαίνουν στὴν εὐαγγελικὴ ἀλήθεια; Σὲ τί ἄραγε θὰ βοηθοῦσε τὸ νὰ συντηροῦνται ἀναθέματα μιᾶς περίπου χιλιετίας, ποὺ στὴν οὐσία στέρπσαν τὴν κοινωνία καὶ ἀπέκοψαν ἀπὸ τὸ ἱερὸ σῶμα τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας ἑκατομμύρια ἀνυποψίαστους πιστοὺς τοῦ Δυτικοῦ κυρίως κόσμου γιὰ ὀλόκληρους αἰῶνες μέχρι σήμερα; Ἀπὸ τὴν ἄλλη, πῶς νὰ ἀρνηθοῦμε ὅτι τὸ φοβερὸ σχῆμα τοῦ ἸΙου αἰῶνος ὀδήγησε σὲ μία ἀνεξέλεγκτη παραγωγὴ αἰρετικῶν δοξασιῶν καὶ διδασκαλιῶν ποὺ διαπότισαν ὀλόκληρη τὴ ζωὴ τοῦ δυτικοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τελικὰ παραμόρφωσαν τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ἀλλοίωσαν τὸ ἦθος τῆς πίστεως καὶ ἀποδόμησαν τὴν αἴσθησι τοῦ μυστηρίου; Πῶς νὰ ἀρνηθοῦμε τὸ ἀποτέλεσμα, ποὺ ἦταν ἡ πίστη νὰ ἔχει ἐκφυλιστεῖ σὲ παραδοχὴ χριστιανικῶν ἀπόψεων, ἡ κοινωνία τοῦ Θεοῦ νὰ ἔχει ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὰ κοινωνικὰ ἔργα, ἡ Ἐκκλησία νὰ ἔχει καταντήσει θρήσκευμα, ἡ θεολογία στοχασμὸς, καὶ ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ φραστικὸ ἐπιχείρημα δίχως οὐσιαστικὸ ἀντίκρουσμα;

Δὲν θὰ ἀδικούσαμε τὴν ἀλήθεια, ἂν λέγαμε ὅτι ἡ Δύση μετὰ τὴν διακοπὴ τῆς κοινωνίας της με τὴς Ἐκκλησίες τῆς Ἀνατολῆς, καὶ στὴν οὐσία τὴν ἀπόσχισή της ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα, ἀποξενώθηκε, ἀναπόφευκτα ὀδηγήθηκε σὲ πλάνες, νόθευσε τὴν πίστη καὶ ὡς ὁμολογία καὶ ὡς βίωμα καὶ ἀποδυνάμωσε τὴν ἐνέργεια τῆς χάριτος, ἀφοῦ τὴν ἀντικατέστησε με τὸν ἠθικὸ ἀγῶνα. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ ἅγιοι ὅπως ὁ Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ ὁ Μᾶρκος ὁ Εὐγενικὸς ἀγωνίστηκαν τόσο γιὰ νὰ τονίσουν τὴ διαφορὰ τῆς Ὀρθοδοξίας ἀπὸ τὴς παπικὲς κακοδοξίες. Ἀπόδειξη δὲ ὅτι ἡ Δύση ἀνυποψίαστη κολυμπᾶει μέχρι σήμερα μέσα σὲ μιὰ θάλασσα ἀλλοιωμένου ἦθους, πλανῶν καὶ αἰρετικῶν δοξασιῶν εἶναι ὅτι δυσκολεύεται νὰ κατανοήσῃ τοὺς παραπάνω θεολόγους ἁγίους, ἀλλὰ καὶ τὴν Ὀρθοδοξία, με συνέπεια ἡ ἐπικοινωνία μας νὰ ἀπαιτεῖ ἀτέρμονες διαλόγους με ἀμφίβολο ἀποτέλεσμα. Γι' αὐτὸ καὶ πρώτιστη εὐθύνη μας δὲν εἶναι νὰ ἀντιπαρατεθοῦμε ἐμπαθῶς καὶ νὰ καταδικάσουμε τοὺς κληρονόμους τῆς κακοδοξίας, ἀλλὰ με ἀγάπη, πόνο καὶ ταπείνωση νὰ ὁμολογήσουμε καὶ νὰ καταστήσουμε ἐνεργὸ τὴν Ὀρθόδοξη πίστη μέσα μας.

Αὐτὸ ποὺ στὴν οὐσία μᾶς χωρίζει, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, δὲν εἶναι ἡ διεκδίκηση κάποιου πρωτείου, οὔτε οἱ θλιβερὲς συνέπειες ἱστορικῶν ἐκτροπῶν ὅπως οἱ Σταυροφορίες, οὔτε ἀκόμη καὶ τὰ βαθεῖα τραύματα ποὺ προκαλεῖ μέχρι σήμερα ἡ ὀργανωμένη ἐξαπάτηση τῆς Οὐνίας, οὔτε ἴσως οἱ διαφορετικοὶ τύποι κάποιων λειτουργικῶν καὶ μυστηριακῶν πράξεων. Αὐτὰ ὅλα βεβαίως εἶναι μεγάλα ἀτοπήματα ποὺ προκάλεσαν βαθύτατα τραύματα, τὰ ὁποῖα ὅμως θὰ μπορούσαν κάπως νὰ διευθετηθοῦν μέσα στὴν Ἐκκλησία μας. Γι' αὐτὸ καὶ πρωτοβουλίες συγχώρησης πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση εἶναι ὅπωςδήποτε εὐλογημένες, ἐφόσον δὲν προσβάλλουν τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ὀρθοδόξου ἦθους καὶ δόγματος. Τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι λέξεις ὅπως μυστήριο, χάρις, ταπείνωση, πίστη, ἀγάπη, ἀλήθεια, θεολογία ἀπογυμνώθηκαν ἀπὸ τὸ πνευματικὸ τους νόημα, στέγνωσαν ἀπὸ περιεχόμενο καὶ ἐκφυλίστηκαν σὲ ἐκκοσμικευμένες ἐκφράσεις με θρησκευτικὸ ἐπίχρισμα. Καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ

παραμόρφωσε ή αίρεση τῆς Δύσης καί τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου ἀσχήμισε ὡς συνέπεια.

Πῶς λοιπὸν αὐτὰ νὰ τὰ παραγνωρίσουμε; Οὔτε μπορούμε οὔτε πρέπει. Δίπλα ὅμως σὲ ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει μιὰ τραγικὴ ἀλήθεια. Ἐξίσου τραγικὴ πρὸς τὴν πλάνη τῆς Δύσεως εἶναι καί ἡ ἐκτροπὴ τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ Δύση ἔχασε τὴν πίστη της. Ἡ Ἀνατολὴ μέχρι σήμερα κρατᾷ μὲν τὴν Ὁρθόδοξη πίστη, ἀλλὰ διερωτῶμαι πόσο ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι τὴν ζοῦμε. Κι ἂν ἡ ζωὴ μας εἶναι ξένη πρὸς τὴν Ὁρθόδοξη πίστη μας, μήπως τελικὰ εἴμαστε χειρότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἐπειδὴ τὴν ἔχασαν, τὴν ἀγνοοῦν; Ἀντὶ νὰ φωνάζουμε σὲ ὑβριστικούς τόνους κατὰ τῶν Δυτικῶν, μήπως θὰ ἔπρεπε στόχος τοῦ ἐλέγχου μας νὰ εἶναι ὁ ἑαυτός μας; Ἀλήθεια, σὲ τί ὠφελεῖ ὅταν ὑποστηρίζουμε μιὰ πίστη ποὺ δὲν τὴν ἐπιβεβαιώνει ἡ ζωὴ μας; Τί καλὸ ἔχει ἓνας δριμύς ἔλεγχος τῶν ἄλλων ποὺ ἔτσι γεννήθηκαν κι ἔτσι μορφώθηκαν, ὅταν δὲν ὑπάρχει ἓνας ἀντίστοιχος ἔλεγχος γιὰ τὴ δική μας ἀσυνέπεια; Σὲ τελικὴ ἀνάλυση, ἴσως αὐτὸ ποὺ κυρίως χρειάζεται στὶς διαχριστιανικὲς σχέσεις, δὲν εἶναι ὁ ἀδυσώπητος ἔλεγχος τῆς «Δυτικῆς πλάνης», οὔτε οἱ πληθωρικὲς ἐκδηλώσεις ἀνώριμης φιλίας, ὅσο ἡ εὐθαρσῆς ὁμολογία τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως μας καί ἡ ταπεινὴ πρόσκληση πρὸς τοὺς Δυτικούς, μήπως τελικὰ αὐτοὶ ζήσουν μὲ περισσότερη συνέπεια ὅ,τι ἐμεῖς κρατήσαμε ὡς πίστη, ἀλλὰ δὲν ἐπιβεβαιώσαμε μὲ τὴ ζωὴ μας, ὅ,τι αὐτοὶ ἀγνοοῦν ὡς ἦθος καὶ διδασκαλία, ἀλλὰ ἐνδεχομένως ἀναζητοῦν ὡς ἀλήθεια.

Αὐτὸ ποὺ χρειαζόμαστε εἶναι ἡ ἐν ταπεινώσει ἐνότητα τῶν Ὁρθοδόξων καί ἡ ἐν ἀγάπῃ ὁμολογία μας στὸν κόσμο τῶν ἑτεροδόξων. Ὁχι τόσο ὁ ἔλεγχος τῶν ἄλλων γιὰ τὶς πλάνες τους, ὅσο ἡ δική μας μετάνοια γιὰ τὸ ἔλλειμμα τῆς βιωμένης μαρτυρίας μας. Ἄν δὲν βλέπουν τὴ διαφορὰ στὴ ζωὴ μας, τότε πῶς νὰ τὴν ἀναγνωρίσουν στὰ δόγματά μας;

Ἄν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ Δύση δὲν ὁμολογήσει ταπεινὰ τὴ δογματικὴ ἐκτροπὴ της καί δὲν αἰσθανθεῖ τὴν ἀνάγκη τῆς ἐπιστροφῆς της «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ Ὁρθόδοξη Ἀνατολὴ δὲν ζήσει τὴν εὐλογία τοῦ θεολογικοῦ πλούτου της ὡς εὐθύνη, ἀλλὰ καί δὲν διακρίνει τὴν ἀνάγκη τῆς μετανοίας γιὰ τὴν ἀσυνεπῆ μαρτυρία της, τότε οἱ διάλογοι, οἱ πρόωρες συμπροσευχὲς καί οἱ κοινὲς συναντήσεις θὰ ἔχουν χαρακτῆρα μόνου κοσμικοῦ καὶ ἐπικοινωνιακοῦ, ἐνῶ στὴν οὐσία θὰ βαθαίνουν τὴ σύγχυση καί θὰ ἀπομακρύνουν ὅλους μας ἀπὸ τὴν μία καὶ σώζουσα ἀλήθεια.

Ἀδελφοί, «γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε, πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω» (Α΄ Κορ. ιστ' 13, 14).

Μετ' εὐχῶν καὶ πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς Νικόλαος

Υ.Γ.: Ἡ κοινοποίηση τῆς παρούσης, ἡ ὁποία ὑπάρχει ἀναρτημένη στὴν ἰστοσελίδα τῆς Μητροπόλεως www.imml.gr, ἐπαφίεται στὴν κρίση τῶν κατὰ τόπους ἐφημερίων καὶ Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτροπῶν.